

розвитку суспільства 80-х років» проведено комплексне дослідження проблем діяльності державних масових бібліотек України в найбільш суперечливий і складний час зміни соціальних систем, руйнації старих і визначення нових тенденцій та пріоритетів у розвитку суспільства. На основі застосування міждисциплінарних підходів до історико-культурологічного вивчення масової бібліотеки як традиційного соціального об'єкта зроблено спробу визначити реальні тенденції розвитку бібліотек у контексті соціально-політичних змін.

Комплексний аналіз культурологічного статусу і функцій масових бібліотек може служити науковою базою для прийняття управлінських рішень, використовуватися у процесі підготовки навчальних посібників зі спецкурсів і методичних видань на допомогу бібліотекарям, у лекційних курсах з історії культури.

Дослідження має не тільки теоретичне значення. Виявлені дисертантом прогресивні форми і методи роботи можуть бути використані в практичній діяльності бібліотек, а її положення

та висновки - враховані при розробці бібліотечної політики, концепції розвитку бібліотечної справи в Україні на близьку й подальшу перспективу.

«Книговидавництво «В.І.Рапп та В.І.Потапов» - тема дисертації Н.М.Ольховик (науковий співробітник ЦНБ). Уперше тут на основі друкованих та архівних матеріалів подано цілісну картину діяльності книговидавництва (спеціалізувалося на виданні прогресивно-художньої, суспільно-політичної, науково-популярної літератури), а також оцінено його доробок з сучасних позицій. В науковий обіг дисертантом введено неопубліковані архівні матеріали про видавничу діяльність харківських соціал-демократів, зокрема фундаторів названого книговидавництва В.І.Раппа і В.І.Потапова. Вперше створено повний каталог продукції видавництва. Розкривається послідовна діяльність різносторонньої демократичної книжкової діяльності в Україні початку ХХ ст.

Рада прийняла рішення присудити О.М.Гальченко, Т.В.Добко, Н.М.Ольховик науковий ступінь кандидата історичних наук.

Як працював Ф.Максименко

(з книги Ф.Максименка «Матеріали до краєзнавчої бібліографії України» (1847-1929), К., 1936)

432. (...Каталогъ Киевской Публичной Библиотеки (1866-1837). К. 1888.

Розділ IX — «Исторія Киевской губерні». Стр. 25-27, 91. 60 назов. Вб. авт. Дефкі (23 назви) не заведено до пізніших каталогів (див. за списком ч. 407). З приводу цього каталога В.Горленко між іншим каже: «Не можна не відзначити бідности того відділу, що на його поповнення треба було б звернути особливу увагу. Це — відділ, що в каталозі названо «Исторіей Киевской губерні», тобто присвячений Києву та Київській землі. Перелік книг, що належать до цього відділу, займає в каталозі менше ніж дві сторінки ... Тут бракує найкапітальніших праць. Проте література про Київ та Київщину величезна, і де-ж вона повинна бути зібрана, як не в громадській б-ці «матери городовъ русскихъ». Б-ка, скоро вона стане в кращі умови, повинна обов'язково зібрати в себе повну колекцію всіх книг, виданих у Києві, всіх часописів та брошур, що будь-коли в ньому виходили. Таких книг та видань найчастіше неможна дістати як раз у Києві. В бібліотеці Києво-Печерської Лаври немає величезної більшости книжок, надрукованих славетною Печерською друкарнею. Як що Київ. Публ. Б-ка і згодом не спроможеться поповнити цю прогалину, то вона не повинна гаяти часу і мусить тепер же збирати Київську літературу гражданського друку». (В.Г.Киевская Публичная Библиотека. —

Киев. Старина. 1888. №8. Стр. 31). Ця характеристика того, в якому стані перебуває збирання Київської літератури, в основному зостається правдивою й до наших часів.

434. (Ярославский, С. Г. и Шерминский, М. И.) Каталогъ Киевской Городской Публичной Библиотеки. (Основной). 1866-1903. Первое дополнение. 1904-1909. К. 1904, 1910.

В основному каталозі є розділ X «Исторія Києва и Киевской земли (губерні)» на стр. 291-302. Коло 150 назов. Авт. Передрук цього розділу див. під ч. 491. В «Дополнені» цей розділ міститься на стр. 92-94. 34 назви. Авт. Далі каталоги Бібліотеки в світ не виходили; в Публічній Бібліотеці було продовження, друковане на машинці. В цьому продовженні до розділу «Исторія Києва» .. було занесено 44 книжки, що вийшли до 1914 р. вкл.

435. (Михань, игум.) Систематическій каталогъ книгъ библиотеки высокопреосвященнаго Флавіана, митрополита Киевскаго и Галицкаго. (6 книг: основний каталог, до половини 1910 р., 15 доповнень під заголовком: «Книги поступившія въ б-ку за 1911 г.»; «... за 1912 г.»; «...за 1913 г.»; 2... 3А 1914 Г.»). к. 1910-1915.

Розділ «Исторія и описаніе Києва, святинь Киевскихъ и Киевской Епархіи» вміщено в «Системат. Каталогъ» (основному — К. 1910) на стр. 399-404 — чч. 5515-5589; та

в додаткових: за 1910 р. (К. 1911) на стр. 24 -чч. 8521-8523; за 1911 г. (К. 1912) на стр. 29, чч. 9057-9058; за 1912 г. (К. 1913) на стр. 25-ч. 9660; за 1913 г. (К. 1914) на стр. 21-чч. 10302-10303; за 1914 г. (К. 1915) на стр. 24, -чч. 10962-10964. Разом у всіх випусках у розділі Києва до 83 назов.

508. Бібліотека Всеукраїнського Історично-Археологічного Музею ім.Шевченка має спеціальний відділ «Старий Київ». Абетковий каталог цього відділу (на картках) включає понад 700 назов (на вересень 1928 р.). Початок відділові покладено р. 1912. (Див. «Отчетъ» музею за 1912 г. стр. 11). У відділі цьому зібрано літературу не тільки з археології та історії Києва, а й ту, що стосується до інших сторін його життя.

509. Всенародня Бібліотека України при ВУАН у відділі Україніка має спеціальний підвідділ літератури про Київ, що обіймає до 5000 кн. одиниць. Картотека цього підвідділу складається. (Див. про це в статті С.Ркліцького. Київ і Київознавство. - Пролетар. Правда. К. 16. X. і 18. X. 1927; №№ 237, 238).